

Individ- och familjenämnden

Tid:	Onsdagen den 19 november 2025 kl. 08:30-15:00, ajournering 10:00-10:30, 12:00-13.00
Plats:	Kommunstyrelsens sammanträdesrum (KS)
Beslutande:	Andreas Lundgren (S) Hanna Lundin-Jernberg (L), vice ordförande § 245-261 Mehrana Bassami (S) Lif Berglund (S) Gisela Lindmark Eriksson (S) Bo Johansson (S) Igor Hell (M) Alireza Mosahafi (M) Andreas Sellstedt (V) § 245-255 Veronica Kerr (KD) Ahmed Hersi (MP) § 245-262 Jenny-Ann Danell (L), tj.g ersättare för Hanna Lundin Jernberg (L) § 262-264 Liv Zetterberg (V), tj.g ersättare för Andreas Sellstedt (V) § 256-264 Marikk Henriksson (S), tj. g ersättare för Ahmed Hersi (MP) § 263- 264
Övriga deltagare:	Se sidan två
Utses att justera:	Igor Hell (M), måndag den 24 november kl.09.00
Sekreterare:	 <i>Digital underskrift</i> §§ 245-264 Rose-Marie Lång Bäckström, nämndsekreterare
Ordförande:	 <i>Digital underskrift</i> Andreas Lundgren (S)
Justerare:	 <i>Digital underskrift</i> Igor Hell (M)

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Individ- och familjenämnden
Sammanträdesdatum:	2025-11-19
Anslaget har satts upp:	2025-11-25
Anslaget tas ner:	2025-12-17
Förvaringsplats:	Stadshuset, Skolgatan 31 a, Norra flygeln
Underskrift:	<i>Digital underskrift</i> Rose-Marie Lång Bäckström

Ej tjänstgörande ersättare

Marikk Henriksson (S) § 245-262

Matilda Forsberg (S)

Pär Berglund (S)

Greger Knutsson (M) § 245-255

Liv Zetterberg (V) § 245-255

Linda Lotare (V) § 245-255

Jenny-Ann Danell (L) § 245-261

Lars Ove Renberg (C)

Tjänstepersoner

Karolina Lundqvist, socialdirektör

Ulrika Gustafsson, kvalitetschef § 248-263

Simon Blomberg, ekonomichef § 245-252, 256

Annica Lundin, HR-chef § 245-249

Viviann Dannelöv Nilsson, verksamhetschef § 245-256

Annette Forsberg, verksamhetschef § 245-255, 257-262

Malin Björkman, verksamhetschef § 245-263

Erica Bålfors Birgersson, enhetschef § 245-255

Rose-Marie Lång Bäckström, nämndsekreterare

Maria Hedin, kommunikatör § 245-263

Petra Nylander, processledare § 245-248

Louise Palmén, processledare § 252

Lina Rolén Nordin, utredare § 253

Lena Bolin, utredare § 254

Tilda Molin, utredare § 255

Carina Nylander, ekonomichef äldreomsorg § 256

Anna Karlander, kanslichef äldreomsorg § 256

Sara Hjelte, enhetschef § 245-248

Evelina Sjögren, HR-partner § 245-255

§ 245

Beslut

Godkännande av dagordning

Individ- och familjenämnden godkänner dagordningen med följande tillägg:

Hanna Lundin-Jernberg (L), anmäler två initiativärenden ” Förstudie om etablering av ett Fontänhus i Umeå kommun ” och ” Inför insatsen Extra-vuxen i samarbete med Maskrosbarn” och dessa ärenden läggs till dagordningen före övriga frågor.

Andreas Sellstedt (V) väcker en övrig fråga gällande frågor som uppstått efter beslut i ärendet ”Förslag till effektiviseringar för att uppnå en budget i balans- subventionering av taxiresor till och från korttidstillsyn”.

Ärendebeskrivning

Eventuella förändringar i nämndens föredragningslista noteras.

§ 246

Anmälan av jäv

Beslut

Linda Lotare (V) anmäler jäv på sekretessärende § 268 och Gisela Lindmark Eriksson (S) anmäler jäv på sekretessärende § 269.

Ärendebeskrivning

En jävig ledamot får varken delta i handläggningen eller beslut av ett ärende.

§ 247

Diariernr: IFN-2025/00003

Ekonomirapport oktober individ- och familjenämnden 2025

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner ekonomirapporten.

Ärendebeskrivning

Sammanfattning

Individ- och familjenämndens resultat för perioden (-15,6 mnkr) förklaras av funktionshinderomsorg (+2,4 mnkr), gemensamma kostnader (+11,1 mnkr), ensamkommande barn (-2,2 mnkr), försörjningsstöd (+4,6 mnkr) samt individ- och familjeomsorg (-31,5 mnkr). Individ- och familjenämndens nettokostnader (1 487 mnkr) har ökat med 3,2% (47 mnkr) i jämförelse med 2024. För att ha en budget i balans kunde nettokostnaderna öka med 2,2% (31 mnkr) vilket innebär en negativ budgetavvikelse på -15,6 mnkr.

Gemensamma kostnader och affärsverksamhet

Individ- och familjenämndens gemensamma kostnader uppvisar ett överskott på grund mindre personalkostnader än budgeterat samt en återbetalning av faktura från Cambio. Nämnden har även fått in ett sökt statsbidrag för omställning till ny socialtjänstlag.

Under året har ännu viten utdömts med 157 tkr för kontaktperson, 109 tkr för ledsagare samt 4,1 mnkr för ej tillhandahållen bostad.

Funktionshinderomsorg

Inom funktionshinderomsorgen beror resultatet (+2,4 mnkr) på flertalet verksamheter och generellt sett handlar det fortsatt om påverkan på verksamhetsområdet i form av minskning av timmar utförda inom hemtjänsten jämfört med budgeterat samt högre kostnader för LSS-boenden.

De HVB placeringar som kostnadsförs mot FO uppvisar ett underskott om - 4,1 mnkr.

Boendestöd och hemtjänst uppvisar ett kombinerat överskott om sammanlagt 37,9 mnkr. Volymen inom boendestöd har fortsatt öka under året och är nu uppe i 402 individer jämfört med 198 i januari. Ökningen har tagit fart igen efter en sommar där ökningen var mindre.

De verksamheter som har störst effekt är hemtjänsten och övriga insatser LSS.

- **Hemtjänst +28,3 mnkr.** Överskottet inom hemtjänsten fortsätter öka och sedan årsskiftet syns en minskning med 177 individer inom hemtjänst. Minskningen i timmar uppgår till 6 527 timmar och i dagsläget utnyttjas enbart 55% av budgeterade timmar och timmarna fortsätter minska.
- **Boendestöd +9,6 mnkr.** En större minskning inom hemtjänsten syns i början av året och boendestödet som verksamhet har växt. Budgeten mellan dessa två verksamheter har försökt fördelas utifrån förväntningar och resultatet under året analyseras för närvarande för att se över budgetfördelning framåt. Boendestödets månadsbudget fortsätter vara högre än kostnader men kostnaderna närmar sig budgeten.
- **Övriga insatser LSS +4,2 mnkr.** Nämnden fortsätter ha låga kostnader för ledsagare och kontaktpersoner men emottar mindre viten.
- **LSS-boende -38 mnkr.** LSS-boende uppvisar ett negativt resultat där LSS-boende kvarhåller de volymer som setts sen slutet av 2023. LSS-boenden fortsätter vara kostsamma för kommunen med en svårighet att få en kostnadsbild som motsvarar budget. Behovet av externa placeringar kommer från en avsaknad av lämpliga lokaler som kan möta upp brukares behov inom nämnden och det är inom dessa externa placeringar underskottet ligger. Underskottet beror till stor del på grund av avsaknad av budget för dessa platser och fördelningen av budget ses över inför kommande budgetperiod.

Den interna verkställigheten uppvisar per sista augusti ett överskott om 3,0 mnkr som fortsätter att förbättras. Kostnader för sommarbonusen redovisas i dagsläget till ett lägre belopp än förväntat med 0,7 mnkr i kostnader jämfört med föregående år på 2,2 mnkr vilket leder till ett fortsatt ökande överskott.

- Personlig assistans LSS och SFB. -6,1 mnkr. Ett underskott uppvisas inom detta område på grund av mer personalintensiva insatser samt att ersättning från FK ej täcker insatsbehov. SFB området uppvisar ett förbättrat resultat om 1,1 mnkr mellan september och oktober på grund av lägre kostnader.

Individ- och familjeomsorg

Underskottet inom individ- och familjeomsorgen (-31,5 mnkr) beror dels på barn- och ungdomsvården (-33,6 mnkr) där behov av konsultstödda familjehem och av extern institutionsvård är fortsatt större än budget med extern institutionsvård som fortsätter se prisökningar även om verksamheten lyckats minska antalet dygn och individer. En minskning av dygn efter sommaren börjar synas och under året har det totalt varit 1058 mindre placementsdygn än under 2024 på extern HVB barn och unga.

Dygnspriserna för placeringar fortsätter vara på en hög nivå och den kostnadsnivå nämnden ligger på nu i dygnspriser för placeringar har stabiliserat sig på denna nivå.

Inom vuxna missbruksvården är det ett underskott på (-26,1 mnkr) där nämnden ser att öppna insatser i Umeå ökat och många av dessa insatser riktar sig mot tidigare kända individer som blivit äldre. Verksamheten ser att det är fler individer inom lokala verksamheter och placeringar som är billigare i snittygnspris men volymerna är höga samt budgeten för denna verksamhetsgren låg vilket bidrar till underskottet.

Det stora överskottet under administration/ledning/utredning (+26,0 mnkr) beror till övervägande del på pengar från UVTS som budgeterats centralt under IFO området men använts inom verksamheten inom olika aktiviteter vilket redovisas separat i återredovisningen till UVTS.

Ensamkommande barn

Underskottet inom verksamheten för ensamkommande barn (-2,2 mnkr) beror till stor del på kostnader för placeringar av ensamkommande barn. Intäkterna under sommaren har uppvisat en ojämnhet varvid underskottet fluktuerat en del.

Försörjningsstöd

Försörjningsstödet resultat för perioden är (+4,6 mnkr). Mängden hushåll har legatförhållandevis stabilt efter sommaren om än en mindre minskning i utbetalt belopp samt hushåll syns under oktober månad.

Prognos

Prognosen efter oktober förbättras till -28 mnkr. Förbättringen beror på att trender som synts under sensommaren samt hösten under enskilda månader har fortsatt vilket leder till att den uteblivna kostnadsökning nämnden brukar se under hösten ej infunnit sig. Nämnden har även erhållit påfyllnadsmedel på vissa statsbidrag som förbättrar prognosen samt de mindre kostnaderna för sommarbonusen som uppvisas påverkar positivt. Dygngen inom barn och unga placeringar har fortsatt minska samt att dygnspriset har stabiliserat sig en del, dygnspriset inom SiS placeringar har även där minskat och påfyllnaden av statsbidraget för placeringskostnader har en positiv inverkan på nämndens ekonomi.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Ordförande tillfrågar socialdirektör Karolina Lundqvist om ytterligare direktiv behövs från nämnden i dagsläget. Socialdirektör Karolina Lundqvist svarar att förvaltningen behöver få arbeta vidare med de direktiv som är fattade.

Individ- och familjenämnden beslutar att godkänna ekonomirapporten.

Beslutsunderlag

Ekonomirapport oktober 2025

Beredningsansvarig

Simon Blomberg, ekonomichef

§ 248

Diariernr: IFN-2025/00001

Verksamhetsplan och budget 2026

Beslut

Individ- och familjenämnden fastställer verksamhetsplan och budget för 2026 och antar följande tilläggsuppdrag:

Att förvaltningen uppdras att påbörja erbjuda insatsen SSPF även individbaserat samt utreda om insatsen ska börja ges i yngre åldrar.

Att förvaltningen ser över nya metoder att arbeta med unga på väg in i kriminalitet samt se över behovet av införande av riktade insatser till barn i ung ålder.

Att förvaltningen tillsammans med SLK utreder införandet av en avhopparverksamhet för personer som befinner sig i kriminalitet och organiserad brottslighet.

Att förvaltningen uppdras att genomföra en genomlysning av insatser rörande psykisk ohälsa. Då psykisk ohälsa är en återkommande stor riskfaktor i många komplexa ärenden så behöver socialtjänsten inventera vilka ytterligare åtgärder som behövs av socialtjänsten eller i samarbete med andra för att möta upp unga och unga vuxna med psykisk ohälsa.

Att förvaltningen uppdras att gå igenom avsaknad av arbetskläder och arbetsskor inom förvaltningen i syfte att kartlägga vilka brister som kvarstår och inom olika yrkeskategorier. En redovisning ska ske av kostnaden för att åtgärda detta.

Att förvaltningen uppdras att tillsammans med facklig part utreda om personal i ökad omfattning avslutas från anställningar och om mer finns att göra för att behålla befintlig personal i enlighet med kompetensförsörjningsstrategin.

Att förvaltningen uppdras av nämnden att föra dialog med tekniska nämnden om fungerande IT-lösningar för daglig verksamhet. Syftet är att deltagarna ska ha tillgång till ett anpassat stöd och socialtjänsten inte behöver bygga upp en egen IT-verksamhet för att tillgodose detta.

Att det pågående uppdraget från nämnden om Antibiotika smart kommun läggs till i verksamhetsplanen.

Reservation

Hanna Lundin-Jernberg (L), Igor Hell (M), Veronica Kerr (KD) och Andreas Sellstedt (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ajournering

Ajournering begärs och beslutas om.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämndens verksamhetsplan beskriver nämndens planering och uppföljning för grunduppdrag och personalpolitiska mål. Planen innehåller nämndens finansiella mål och budget för 2026. Verksamhetsplanen innehåller även en beskrivning av nämndens planering och uppföljning utifrån fullmäktiges inriktningsmål och tilläggsuppdrag som tilldelats nämnden.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) yrkar att ärendet går utan eget yttrande till individ- och familjenämnden.

Arbetsutskottets beslutsgång

Individ- och familjenämndens arbetsutskott beslutar att låta ärendet gå utan eget yttrande.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) och Ahmed Hersi (MP) yrkar för Socialdemokraterna och Miljöpartiet på följande tilläggsuppdrag inom ramen för 2026 års verksamhetsplan:

1. Att förvaltningen uppdras att påbörja erbjuda insatsen SSPF även individbaserat samt utreda om insatsen ska börja ges i yngre åldrar.
2. Att förvaltningen ser över nya metoder att arbeta med unga på väg in i kriminalitet samt se över behovet av införande av riktade insatser till barn i ung ålder.
3. Att förvaltningen tillsammans med SLK utreder införandet av en avhopparverksamhet för personer som befinner sig i kriminalitet och organiserad brottslighet.
4. Att förvaltningen uppdras att genomföra en genomlysning av insatser rörande psykisk ohälsa. Då psykisk ohälsa är en återkommande stor riskfaktor i många komplexa ärenden så behöver socialtjänsten inventera vilka ytterligare åtgärder som behövs av socialtjänsten eller i samarbete med andra för att möta upp unga och unga vuxna med psykisk ohälsa.
5. Att förvaltningen uppdras att gå igenom avsaknad av arbetskläder och arbetsskor inom förvaltningen i syfte att kartlägga vilka brister som kvarstår och inom olika yrkeskategorier. En redovisning ska ske av kostnaden för att åtgärda detta.
6. Att förvaltningen uppdras att tillsammans med facklig part utreda om personal i ökad omfattning avslutas från anställningar och om mer finns att göra för att behålla befintlig personal i enlighet med kompetensförsörjningsstrategin.
7. Att förvaltningen uppdras av nämnden att föra dialog med tekniska nämnden om fungerande IT-lösningar för daglig verksamhet. Syftet är att deltagarna ska ha tillgång till ett anpassat stöd och socialtjänsten inte behöver bygga upp en egen IT-verksamhet för att tillgodose detta.
8. Att det pågående uppdraget från nämnden om Antibiotika smart kommun läggs till i verksamhetsplanen.

Hanna Lundin-Jernberg (L) yrkar på följande tilläggsuppdrag inom ramen för 2026 års verksamhetsplan:

1. Sidan 9-10 "Skapa förutsättningar för en kunskapsbaserad socialtjänst"
Tilläggsyrkande: Nämnden ska under 2026 verka för att etablera en fördjupad och långsiktig samverkan med akademien och andra forskningsaktörer för att stärka den kunskapsbaserade socialtjänsten. Detta kan omfatta gemensamma utvecklingsprojekt, praktisk forskning, kunskapsöverföring, metodutvärdering samt möjligheten att delta i forskningsmiljöer kopplade till socialt arbete, psykologi, beteendevetenskap och välfärdsteknik.

2. Sidan 10 "Stärka barnrättsperspektivet"
Tilläggsyrkande: Nämnden ska under 2026 säkerställa att ett barnrättsorienterat arbetssätt implementeras och utvecklas i samtliga verksamheter, så att barns rättigheter systematiskt beaktas, följs upp och integreras i alla beslut och insatser.

3. 12-13 "Ge stöd, omsorg och skydd (enligt SoL och LVU) till barn, unga och familj"
Tilläggsyrkande: Under 2026 ska nämnden ta fram en särskild plan för stöd till unga vuxna (16–25 år) som lämnar samhällsvård, HVB, familjehem eller LSS-insatser, med fokus på utbildning, arbete, boende och psykisk hälsa.

4. Tilläggsyrkande: Nämnden ska under året verka för att utöka antalet skol-sociala team tillsammans med utbildningsförvaltningen.

5. Sidan 15 "Erbjuda familjerådgivning" och under rubriken Planering 2026:
Tilläggsyrkande: "Under 2026 kommer familjerådgivningen fortsätta arbetet med att minska väntetiderna. I detta ingår att utveckla och utvärdera nya arbetssätt och metoder samt upphandla familjerådgivning av privata aktörer för att undanröja kötiden".

Andreas Sellstedt (V) yrkar för Vänsterpartiet på följande tilläggsuppdrag inom ramen för 2026 års verksamhetsplan:

1. Att i individ- och familjenämndens kompetensförsörjningsplan lägga till en skrivelse om att nämnden ska arbeta fram ett eget tillvägagångssätt för att hämta in exit-resultat eller likvärdig information från de som väljer att avsluta sin anställning av andra skäl än pensionsavgångar.

Ajournering begärs och beslutas om kl. 10:00-10:30.

Andreas Lundgren (S) yrkar avslag på Sellstedts (V) och Lundin- Jernbergs (L) yrkanden.

Hanna Lundin-Jernberg (L) yrkar bifall till Sellstedts (V) yrkande.

Andreas Sellstedt (V) yrkar bifall till Lundgrens (S) och Hersis (MP) yrkande och bifall till Lundin-Jernbergs (L) yrkande förutom yrkandet avseende s. 15 "att upphandla familjerådgivning av privata aktörer för att undanröja kötiden".

Veronica Kerr (KD) yrkar bifall till Sellstedts (V) och Lundin-Jernbergs (L) yrkande.

Igor Hell (M) yrkar bifall Lundin-Jernberg (L) yrkande.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande börjar med att fråga om individ- och familjenämnden kan besluta att anta Verksamhetsplan och budget för 2026 och finner att den kan antas.

Ordförande ställer därefter bifall mot avslag för varje tilläggsyrkande från Lundgren (S) och Hersi (MP) och ordförande finner att Lundgrens (S) och Hersis (MP) alla tilläggsyrkande har bifallits.

Ordförande ställer därefter bifall mot avslag för varje tilläggsyrkande från Lundin-Jernberg (L) och ordförande finner att Lundin-Jernbergs (L) alla tilläggsyrkande har avslagits.

Ordförande ställer därefter bifall mot avslag för tilläggsyrkandet från Sellstedt (V) och ordförande finner att Sellstedts (V) tilläggsyrkande har avslagits.

Reservation

Hanna Lundin-Jernberg (L), Igor Hell (M), Veronica Kerr (KD) och Andreas Sellstedt (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan och budget 2026

Beredningsansvariga

Karolina Lundqvist, socialdirektör

Annica Lundin, HR-chef

Simon Blomberg, ekonomichef

Ulrika Gustafsson, kvalitetschef

Petra Nylander, processledare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Ulrika Gustafsson, kvalitetschef

§ 249

Diariennr: IFN-2025/00001

Internkontrollplan individ- och familjenämnden 2026

Beslut

Individ- och familjenämnden fastställer internkontrollplan för 2026.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden ska årligen fastställa en internkontrollplan. Intern kontroll ska ses som en del av verksamhets- och ekonomistyrningen och hjälpa till att styra verksamheten genom kontroll av de faktorer som kan hindra verksamheten att leva upp till verksamhetskrav och/eller nå sina mål.

Under året har ett antal kontrollområden fastställts och risker inom dessa områden har identifierats och riskbedömts. Åtgärder för att förebygga, upptäcka och korrigera risker har utifrån detta arbetats fram av förvaltningen i förslaget till internkontrollplan för 2026.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Sellstedt (V), Igor Hell (M), Veronica Kerr (KD) och Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Arbetsutskottets beslutsgång

Individ- och familjenämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Internkontrollplan 2026

Beredningsansvarig

Erica Bålfors Birgersson, enhetschef systematiskt kvalitetsarbete

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Erica Bålfors Birgersson, enhetschef

§ 250

Diariennr: IFN-2025/00295

Nämndinitiativ (S, MP) - Omtag för hemtjänstens avgiftsmodell

Beslut

Individ- och familjenämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta:

Att inhibera verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut från november 2024 om höjning av hemtjänstavgifterna i två steg med start den 1 januari 2026, varvid nuvarande avgiftsnivåer kvarstår tills vidare.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade i november 2024 att höja hemtjänstavgifterna i två steg från och med 2026 och 2027. Beslutet motiverades av lång tid utan avgiftsjustering, låga avgiftsnivåer i jämförelse med andra kommuner samt behovet av att stärka äldreomsorgens långsiktiga kompetensförsörjning.

På individ- och familjenämndens sammanträde den 22 oktober inkom ett nämndinitiativ från Socialdemokraterna och Miljöpartiet om en förnyad översyn av hemtjänstavgifterna. Initiativet innebär att avgiftshöjningen som beslutats av kommunfullmäktige 2024 föreslås pausas tills översynen är genomförd. Syftet med nämndinitiativet är att avvakta med den planerade avgiftshöjningen tills en förnyad översyn av hemtjänstavgifterna är genomförd. Översynen kan ge möjlighet till en tydligare och mer överskådlig avgiftskonstruktion och ska säkerställa att avgiftsnivåerna är socialt och ekonomiskt hållbara samt förankrade i dialog med pensionärs- och funktionsrättsorganisationer.

Vid individ- och familjenämndens sammanträde 22 oktober beslutade nämnden att:

Individ- och familjenämnden ger förvaltningen i uppdrag att genomföra en ny avgiftsöversyn för hemtjänsten. Den nya översynen ska ske i dialog med pensionärs- och funktionsrättsorganisationerna.

Individ- och familjenämnden ger förvaltningen i uppdrag att tillskriva fullmäktige för att begära uppskov för verkställande av beslutad hemtjänst-taxa under tiden översyn genomförs. Uppskovet gäller tills att äldrenämnden och individ- och familjenämnden återkommer till kommunfullmäktige med ett nytt förslag till avgiftsmodell.

Nu föreslås individ- och familjenämnden att ta ett förtydligande beslut avseende att -sats två i beslutet så att det harmoniserar med formuleringen i Äldrenämndens beslut.

Utifrån ovan föreslås att verkställigheten av beslutet om avgiftshöjning in-
hiberas och att nuvarande avgiftsnivåer kvarstår tills översynen är genom-
förd och nytt förslag till avgiftsmodell har presenterats för kommunfull-
mäktige.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Veronica Kerr (KD), Igor Hell (M) och Andreas Sellstedt (V), yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Skrivelse-nämndinitiativ (S, MP)

Individ- och familjenämndens beslut 2025-10-22 § 236

Beredningsansvarig

Simon Blomberg, ekonomichef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Ulrika Gustafsson, kvalitetschef

Simon Blomberg, ekonomichef

§ 251

Diariennr: IFN-2025/00249

Nämndinitiativ (Alliansen och V) - Individbaserat utförande av hemtjänsten tills ramtid kan införas

Beslut

Individ- och familjenämnden avslår nämndinitiativet.

Reservation

Veronica Kerr (KD) och Igor Hell (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

På individ- och familjenämndens sammanträde i augusti 2025 väcktes ett nämndinitiativ avseende individbaserat utförande av hemtjänsten i Umeå.

Initiativet består av tre delar

- Äldrenämnden/individ - och familjenämnden ger förvaltningen i uppdrag att omedelbart upphöra med fasta schablontider för utförandet av insatser inom hemtjänsten
- Att kommunen tills vidare inför ett system med utförande av insatser baserade på individuella behov tills dess att ramtidssystem är infört
- Att förvaltningen säkerställer att resurssättningen under övergångsperioden speglar faktiska behov hos brukarna och inte en schabloniserad mall

Förvaltningarna har gemensamt berett nämndinitiativet.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Sellstedt (V) och Igor Hell (M) yrkar bifall till nämndinitiativet.

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut att avslå nämndinitiativet.

Arbetsutskottets beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut mot bifall till nämndinitiativet och finner att tjänsteskrivelsens förslag till beslut bifallits.

Reservation

Andreas Sellstedt (V) och Igor Hell (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Sellstedt (V), Igor Hell (M), Hanna Lundin Jernberg (L) och Veronica Kerr (KD) yrkar bifall till nämndinitiativet.

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut att avslå nämndinitiativet.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande ställer bifall till nämndinitiativet mot bifall till tjänsteskrivelsens förslag att avslå nämndinitiativet och finner att nämndinitiativet avslås.

Reservation

Veronica Kerr (KD) och Igor Hell (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutsunderlag

Yttrande över nämndinitiativ 2025-10-16

Sammanträdesprotokoll individ- och familjenämnden 2025-08-27 § 190

Beredningsansvariga

Susanna Stenlund, verksamhetschef utredning äldre

Viviann Dannelöv, verksamhetschef myndighetsutövning stöd – och omsorg

Anna Karlander, kanslichef

Beslutet ska skickas till

Ulrika Gustafsson, kvalitetschef

Viviann Dannelöv, verksamhetschef

Anna Karlander, kanslichef

§ 252

Diariennr: IFN-2024/00075

Uppföljning av Individ och familjenämndens aktiviteter i Umeå växer tryggt och säkert (UVTS) aktivitetsplanen och uppföljning av UVTS medel under perioden juni 2024-juni 2025

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner förvaltningens information av genomförda aktiviteter enligt aktivitetsplanen för Umeå växer tryggt och säkert samt användningen av UVTS-medel under perioden juni 2024–juni 2025.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 231127 att tilldela individ- och familjenämnden 35 mnkr i ramtillskott för 2024 till förebyggande verksamhet och tidiga insatser för att bidra till det kommunövergripande arbetet med UVTS2.0.

Individ- och familjenämnden beslutade att tilläggsanslaget skulle fördelas till processen ge stöd, omsorg och skydd (enligt SoL och LVU) till barn, unga och familj för insatser mot gängkriminaliteten och för unga i riskzon. I februari 2024 godkände nämnden de förslag som var framtagna av process-teamet, till den aktivitetsplan som är gemensam med andra förvaltningar. Den 11 juni 2024 fastställdes den förvaltningsgemensamma aktivitetsplanen i KSNAU.

UmeBrå har under året varit sammankallande till arbetsgruppen för arbetet mellan förvaltningarna och haft gemensamma men även uppföljnings-träffar med respektive förvaltning. UmeBrå har också haft dialog med civilsamhället och näringsliv för att utveckla en kommunövergripande aktivitetsplan mellan kommun, polis, region, näringsliv och civilsamhälle.

UmeBrå kommer att presentera för KSNAU den 9 december 2025, uppföljningen av syfte och mål i aktivitetsplanen samt hur UVTS medlen används under juni 2024 – juli 2025.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Uppföljning av Individ och familjenämndens aktiviteter i Umeå växer tryggt och säkert (UVTS) aktivitetsplanen och Uppföljning av UVTS medel under perioden juni 2024-juni 2025

Beredningsansvariga

Annette Forsberg, verksamhetschef
Louise Palmén, processledare
Simon Blomberg, ekonomichef

Beslutet ska skickas till

Annette Forsberg, verksamhetschef
Louise Palmén, processledare

§ 253

Diariennr: IFN-2025/00239

Remiss - Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026-2027

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunstyrelsen i enlighet med yttrande 2025-11-11.

Ärendebeskrivning

Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till brottsförebyggande program 2026-2027 för Umeå kommun. Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutade 2025-08-05 § 215 att skicka förslaget på remiss till kommunens nämnder och bolag.

Under ärendets beredning har synpunkter inhämtats från verksamhetschefer och biträdande verksamhetschefer, verksamhetsutvecklare digitalisering samt ekonomichef. Förvaltningens förslag till yttrande var daterat 2025-09-10. Ärendet togs upp för behandling vid nämndens sammanträde 2025-10-22 § 299.

Individ- och familjenämnden beslutade då att återremittera remissvaret till förvaltningen för komplettering med hur programmet förhåller sig till kommunfullmäktiges inriktningsmål, koppling till befintlig programstruktur samt nämndens ansvarsfördelning utifrån reglemente. Nämnden beslutade även att ärendet ska återkomma till nämndens sammanträde i november 2025 för behandling. Förvaltningens nya förslag till yttrande är daterat 2025-11-11.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-11-11

Individ- och familjenämndens protokoll 2025-10-22 § 299

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskotts protokoll 2025-08-05 §
215

Remissversion förebyggande program 2026-2027

Bakgrundsmaterial:

03a Brottsligheten i Umeå, lägesbild 2023

03b Analys av befintligt brottsförebyggande arbete inom verksamhetsplaner 2025

03c Medborgarlöften Umeå kommun-LPO Umeå 2025-2027

03d Samverkansöverenskommelse Umeå kommun-LPO Umeå 2025-2027

Beredningsansvariga

Lina Rolén Nordin, utredare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 254

Diariennr: IFN-2025/00273

Remiss - Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar SOU 2025:99

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till Kommunstyrelsen i enlighet med yttrande 2025-11-05.

Reservation

Igor Hell (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden har fått ta del av slutbetänkandet av minimi-våutredningen SOU 2025:99 - Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar och beretts möjlighet att lämna synpunkter på skrivelsens innehåll.

Slutbetänkandet lämnar förslag på åtgärder som kan vidtas för att förmå utlänningar som har permanent uppehållstillstånd att i högre utsträckning ansöka om svenskt medborgarskap. En annan del har handlat om att undersöka under vilka förutsättningar de permanenta uppehållstillstånd som beviljats vissa utlänningar ska kunna ändras till tidsbegränsade uppehållstillstånd. Utredningen tar även ställning till hur en sådan ordning skulle kunna utformas samt lämnar nödvändiga författningsförslag.

Individ- och familjenämnden har valt att yttra sig över delar av utredningens innehåll och förslag.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Igor Hell (M) yrkar:

”Individ och familjenämnden har tagit del av betänkandet SOU 2025:99 – Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar och ställer

sig positiv till utredningens övergripande inriktning. Nämnden bedömer att förslagen bidrar till ett mer tydligt, förutsebart och långsiktigt hållbart regelverk inom migrationsområdet.

Nämnden välkomnar att utredningen stärker vägen till svenskt medborgarskap och tydliggör sambandet mellan uppehållstillstånd, etablering och samhällsdelaktighet. Den ökade betoningen på språk, samhällskunskap och etableringsinsatser bedöms kunna förbättra individers möjligheter att komma i arbete och nå självförsörjning, vilket är betydelsefullt både för den enskilde och för kommunens utveckling.

Nämnden anser att utredningens förslag bidrar till ökad rättssäkerhet genom tydligare kriterier och mer transparenta processer. För kommunen innebär detta även bättre förutsättningar att planera verksamheter inom utbildning, integration och arbetsmarknad. Kommunen ser också positivt på att utredningen beaktar barns situation och menar att ett tydligare regelverk kan skapa större trygghet och stabilitet för barn och familjer.

Sammantaget tillstyrker nämnden utredningens huvudsakliga förslag.”

Hanna Lundin-Jernberg (L), Andreas Sellstedt (V), Andreas Lundgren (S) och Ahmed Hersi (MP) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Andreas Sellstedt (V) och Andreas Lundgren (S) yrkar avslag på Hell (M) yrkande.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer bifall till Hell (M) yrkande mot bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut och finner att tjänsteskrivelsens förslag till beslut bifallits.

Reservation

Igor Hell (M) reserverar sig enligt följande:

"Individ och familjenämnden har tagit del av betänkandet SOU 2025:99 – Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar och ställer sig positiv till utredningens övergripande inriktning. Nämnden bedömer att

förslagen bidrar till ett mer tydligt, förutsebart och långsiktigt hållbart regelverk inom migrationsområdet.

Nämnden välkomnar att utredningen stärker vägen till svenskt medborgarskap och tydliggör sambandet mellan uppehållstillstånd, etablering och samhällsdelaktighet. Den ökade betoningen på språk, samhällskunskap och etableringsinsatser bedöms kunna förbättra individers möjligheter att komma i arbete och nå självförsörjning, vilket är betydelsefullt både för den enskilde och för kommunens utveckling.

Nämnden anser att utredningens förslag bidrar till ökad rättssäkerhet genom tydligare kriterier och mer transparenta processer. För kommunen innebär detta även bättre förutsättningar att planera verksamheter inom utbildning, integration och arbetsmarknad. Kommunen ser också positivt på att utredningen beaktar barns situation och menar att ett tydligare regelverk kan skapa större trygghet och stabilitet för barn och familjer.

Sammantaget tillstyrker nämnden utredningens huvudsakliga förslag."

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-11-05 över remiss

Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar SOU

2025:99-slutbetänkande av miniminivåutredningen

Beredningsansvariga

Annette Forsberg, verksamhetschef individ- och familjeomsorg

Karin Österberg, biträdande verksamhetschef individ- och familjeomsorg

Jennie Wiklund, enhetschef SoL under 65 myndighet

Cecilia Staflund, enhetschef LSS myndighet

Kristina Boqvist, biståndshandläggare LSS myndighet

Linnea Mustonen, biståndshandläggare LSS myndighet

Lena Bolin, utredare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 255

Diariennr: IFN-2025/00251

Motion 24/2025: Testa innan du köper – välfärds- teknik för en tryggare vardag; Veronica Kerr (KD)

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunstyrelsen i enlighet med yttrande 2025-10-15 och bifaller motionen.

Ärendebeskrivning

Kristdemokraterna i Umeå kommun har ställt en motion till kommunfullmäktige som handlar om möjligheten till införande av ett välfärdsbibliotek i kommunen. Tanken är att invånare, särskilt äldre och personer med funktionsnedsättning, ska få möjlighet att kostnadsfritt låna och prova välfärds-teknik. I motionen nämns exempel på hjälpmedel i ett välfärdsbibliotek som: robotdammsugare, surfplattor, aktivitetsklockor, blodtrycksmätare eller olika former av hörsel- och trygghetshjälpmedel. Kristdemokraterna yrkar att Kommunstyrelsen ska uppdras att utreda förutsättningarna för att etablera ett välfärdsbibliotek i Umeå kommun.

Stöd- och omsorgsförvaltningen ser positivt på att kommunstyrelsen utreder möjligheten till ett välfärdsbibliotek i kommunen. Inom äldre- och familjenämndens verksamheter finns redan idag exempelvis en visningslägenhet där olika smarta lösningar i hemmet kan visas för den som är intresserad. Vi bedömer att även många av individ- och familjenämndens målgrupper kan ha nytta av den typen av lösningar och därför ser vi ett mervärde i att utveckla ett välfärdsbibliotek som även omfattar dessa behov.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Sellstedt (V), Igor Hell (M), Gisela Lindmark-Eriksson (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Arbetsutskottets beslutsgång

Individ- och familjenämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Veronica Kerr (KD), Andreas Sellstedt (V), Hanna Lundin Jernberg (L) och Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-10-15

Motion 24/2025

Beredningsansvariga

Tilda Molin, utredare

Ida Rytlander, verksamhetsutvecklare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 256

Diariernr: IFN-2025/00312

Upphandling LOU hemtjänst-Tidplan

Beslut

Individ – och familjenämnden godkänner tidplanen med tillägget att föra dialog med Bianca Byring om tidplanen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige fattade 2025-09-29 beslut om att Umeå Kommun ska övergå från Lag om valfrihet, LOV till Lag om offentlig upphandling, LOU som upphandlingsform för hemtjänst.

Äldrenämnden och Individ-och familjenämnden är gemensamt ansvariga insatsen hemtjänst. Äldrenämnden har det samordnande ansvaret för upphandlingen utifrån att äldrenämnden ansvarar för den största volymen av insatsen. I upphandlingsarbetet kommer representanter från både stöd – och omsorgsförvaltningen och äldreomsorgsförvaltningen delta.

En översiktlig tidplan för upphandlingsprocessen framåt har tagits fram och ska nu beslutas av nämnderna.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Veronica Kerr (KD) yrkar för Allianspartierna på återremiss av ärendet.

”Underlaget som lagts fram är inte tillräckligt för att nämnden ska kunna fatta ett välgrundat beslut om tidplanen. Det saknas en redovisad modell för hur den LOU-baserade hemtjänsten faktiskt ska utformas, och den strategiska inriktningen för framtidens hemtjänst och hemsjukvård är fortfarande oklar. Utredningen fokuserar främst på själva upphandlingsprocessen, men inte på innehållet i det som ska upphandlas eller hur kvalitet och kontinuitet ska tryggas.

Flera kommuners erfarenheter visar att motsvarande omställning från LOV till LOU krävt betydligt längre framförhållning och omfattande analysarbete. Tidplanen som nu föreslås i Umeå är mycket komprimerad, saknar

bufferttid och lägger centrala delar av förstudien över jul- och nyårshelgerna, vilket gör den föga realistisk.

Att genomföra en så genomgripande förändring utan en fullständig konsekvensanalys, utan tydliga principer för framtidens arbetssätt och utan att kvalitetssäkra dialogen med brukare, anhöriga och utförare innebär betydande risker för både verksamheten och hemtjänsttagarna.

Ärendet bör därför återremitteras och kompletteras innan nämnden kan fatta beslut om tidplan.”

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut med tillägget att föra dialog med Bianca Byring gällande tidplanen.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande prövar först om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer bifall mot avslag gällande tjänsteskrivelsens förslag till beslut samt Lundgrens (S) tilläggsyrkande och finner att tjänsteskrivelsen med tilläggsyrkandet bifallits.

Beslutsunderlag

Tidplan upphandling enligt LOU hemtjänst

Beredningsansvariga

Anna Karlander, äldreomsorgsförvaltningen
Urban Dahlberg, stadsledningskontoret
Patrik Sandström, stadsledningskontoret
Carina Nylander, äldreomsorgsförvaltningen

Beslutet ska skickas till

Urban Dahlberg, stadsledningskontoret
Carina Nylander, äldreomsorgsförvaltningen

§ 257

Diariennr: IFN-2025/00014

Återkoppling från samverkan med sociala föreningar

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

De förtroendevalda som är utsedda att ingå i samverkan med sociala föreningar redogör för den samverkan som skett och vad som är planerat.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar att godkänna informationen.

§ 258

Diariennr: IFN-2025/00012

Återkoppling från kurser och konferenser

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

Hanna Lundin Jernberg (L) informerar om sitt deltagande vid FoU Socialtjänst i Lycksele avseende arbetet med implementering av nya socialtjänstlagen.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar att godkänna informationen.

§ 259

Diariennr: IFN-2025/00014

Information från ordföranden om personalrepresentanter

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

Andreas Lundgren (S) informerar om Vision har utsett Marie Lindgren och ASSR har utsett Jill Holm Nilsson, som personalrepresentanter för individ- och familjenämnden. Marie Lindgren och Jill Holm Nilsson kommer att dela vid individ- och familjenämndens sammanträden från och med 2026.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar att godkänna informationen.

§ 260

Diariennr: IFN-2025/00330

Nämndinitiativ (L)-Förstudie om etablering av ett Fontänhus i Umeå kommun

Beslut

Individ- och familjenämnden uppdrar till stöd- och omsorgsförvaltningen att bereda ärendet.

Ärendebeskrivning

Hanna Lundin Jernberg (L) har lämnat följande nämndinitiativ:

”Fontänhusmodellen är en internationellt etablerad metod för psykosocial rehabilitering och återhämtning för personer med psykisk ohälsa, där gemenskap, delaktighet och meningsfull sysselsättning står i centrum. I Sverige organiseras verksamheterna genom Sveriges Fontänhus Riksförbund, och Fontänhusen följer 37 internationella riktlinjer som säkerställer kvalitet och tydlig metodik. Modellen är dessutom nära knuten till kommunala mål om delaktighet, psykisk hälsa, stärkt arbetsförmåga och samverkan med civilsamhället. Den använder välkända och evidensbaserade arbetsmodeller såsom Supported Education (SEd), Supported Employment (SE) och Individual Placement and Support (IPS).

Den nya socialtjänstlagen betonar förebyggande, lättillgängliga och kunskapsbaserade insatser som bygger på helhetssyn och hög grad av delaktighet – något som ligger helt i linje med Fontänhusens arbetssätt. Flera kommuner har de senaste åren undersökt eller etablerat Fontänhus, och erfarenheterna visar att modellen utgör ett viktigt komplement till befintliga kommunala och regionala insatser.

Umeå kommun erbjuder redan idag ett antal verksamheter för personer med psykisk ohälsa, men trots detta finns stora individuella variationer i hur stödet upplevs och hur väl det motsvarar behoven. Flera brukare beskriver att de saknar en sammanhållen, relationsbaserad och meningsfull vardagsstruktur som kombinerar social gemenskap med rehabiliterande arbetsuppgifter. Ett Fontänhus skulle kunna fylla detta mellanrum mellan

vård, sysselsättning och civilsamhälle, särskilt för personer som inte drar nytta av mer traditionella insatser men som har behov av kontinuitet, motivation och social samhörighet.

Erfarenheter från Östersund visar en framkomlig väg för hur kommunen kan arbeta med frågan. Där beslutade kommunen att göra en förstudie samtidigt som man, i nära dialog, stöttade en grupp invånare som ville starta en ideell Fontänhusförening. Kommunen bidrog inte med styrning av föreningen, men gick parallellt vid sidan av processen, gav rådgivning, bistod i strukturarbetet och använde referensgrupper för att fånga upp brukarnas behov. Erfarenheterna visar att ett hållbart Fontänhus kräver att initiativet kommer inifrån – från personer som själva vill driva verksamheten – samtidigt som kommunen har en viktig roll i att utreda behov, samverkan och organisatoriska förutsättningar.

Det finns redan i Umeå en grupp engagerade individer som arbetar för att starta en förening, med stöd från Sveriges Fontänhus Riksförbund. Detta ger kommunen ett gynnsamt utgångsläge för att genomföra en förstudie som både kartlägger kommunens behov och möjligheter samt samspelar med det civila samhällets engagemang.

Det finns dessutom starka samhällsekonomiska skäl att utreda ett Fontänhus. Enligt samhällsekonomiska uppföljningar upplever omkring 30 procent av medlemmarna att de mår bättre eller mycket bättre redan efter en månads deltagande. Andra analyser visar att fyra av fem medlemmar uppger förbättrat mående över tid, och många beskriver insatsen som direkt livsavgörande.

Payoff-analyser visar att målgruppen generellt har mycket höga utanförskapskostnader – i snitt cirka 910 000 kronor per person och år. Dessa kostnader minskar med omkring 160 000 kronor per medlem och år vid deltagande i ett Fontänhus. Återbetalningstiden för samhället är i genomsnitt sju månader, och för kommunen specifikt omkring fem månader. Verksamhetsmodellen är därmed en lågkostnadsinsats med stort utbyte i form av ökad livskvalitet, minskat vårdbehov och förbättrad arbets- och studieförmåga. I snitt står kommunerna för cirka 40 procent av finansieringen, me-

dan verksamheterna ofta erhåller statsbidrag, bland annat från Socialstyrelsen. Den senaste nationella utvärderingen publicerades 2022, och ett nytt utvärderingsarbete pågår med resultat som väntas 2026.

Mot denna bakgrund finns ett tydligt behov av att undersöka hur ett Fontänhus skulle kunna komplettera kommunens befintliga insatser, hur många personer i Umeå som skulle vara aktuella för verksamheten, hur deras behov idag möts eller inte möts, vilka samhällsekonomiska effekter som kan förväntas samt vilka samverkansmodeller som är möjliga mellan kommunen, civilsamhället och Sveriges Fontänhus Riksförbund. En förstudie skulle ge kommunen ett väl underbyggt beslutsunderlag och möjliggöra att frågan hanteras strukturerat och i takt med det lokala engagemang som nu växer fram. Mot bakgrund av detta föreslår Liberalerna att individ- och familjenämnden beslutar:

1. att uppdra åt förvaltningen att genomföra en förstudie om förutsättningarna för att etablera ett Fontänhus i Umeå kommun,
2. att förstudien ska inkludera kartläggning av behov och målgrupp, analys av nuvarande insatser och deras förmåga att möta målgruppens behov samt bedömning av kostnader, samverkansmöjligheter och organisatoriska förutsättningar,
3. att i förstudien föra dialog med både Sveriges Fontänhus Riksförbund och den lokala grupp som arbetar med att starta en Fontänhusförening i Umeå

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Hanna Lundin-Jernberg (L) och Andreas Lundgren (S) yrkar att nämndinitiativet går till förvaltningen för beredning.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Individ- och familjenämnden uppdrar till stöd- och omsorgsförvaltningen att bereda ärendet.

Beslutet ska skickas till

Ulrika Gustafsson, kvalitetschef

§ 261

Diariennr: IFN-2025/00331

Nämndinitiativ (L)-Inför insatsen Extravuxen i samarbete med Maskrosbarn

Beslut

Individ- och familjenämnden uppdrar till stöd- och omsorgsförvaltningen att bereda ärendet.

Ärendebeskrivning

Hanna Lundin-Jernberg (L) har lämnat följande nämndinitiativ:

”Umeå kommun saknar idag en specifik öppenvårdsinsats som riktar sig till ungdomar med behov av individanpassat och emotionellt stöd. Insatserna kontaktperson och kontaktfamilj fyller viktiga funktioner, men de har en begränsad flexibilitet och utgår i huvudsak från aktiviteter snarare än relationellt och emotionellt stöd.

Maskrosbarn har utvecklat insatsen *Extravuxen* som ett svar på just denna brist. Insatsen är utformad för ungdomar vars behov inte kan tillgodoses av befintliga öppenvårdsinsatser men som inte uppfyller kriterierna för en placering. Den bygger på ett relationsfokuserat, flexibelt stöd i kombination mellan kontaktperson och kontaktfamilj, med möjlighet till både fler regelbundna träffar och övernattningar.

Extravuxen tilldelades Årets initiativ 2022, vilket visar att metoden fått nationellt erkännande och bedöms vara innovativ, hållbar och relevant för socialtjänstens utveckling.

Maskrosbarn erbjuder kostnadsfri implementering, inklusive utbildning, handledning, övningsmaterial och digitala utbildningsfilmer. Kommunen behöver enbart finansiera arvode och omkostnader för de extravuxna samt teckna ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) under ett år.

Lidköping har arbetat längst med insatsen och beskriver den som en kompensatorisk och flexibel insats, särskilt värdefull när ungdomar redan fått alla andra öppna insatser utan att deras behov till fullo tillgodosetts. En studie från FoU Nordväst visar att implementeringen upplevts positivt av:

- Ungdomar
- Socialtjänstens handläggare
- Extravuxna

Studien rekommenderar modellen som ett värdefullt komplement i öppenvården men lyfter vikten av tydliga rutiner vid införandet, rutiner som Maskrosbarn idag tillhandahåller i sin uppdaterade implementeringsmodell.

Umeå deltog dessutom redan 2018 i Maskrosbarns testperiod och har därmed erfarenhet av modellen. Testperioden avslutades av andra prioriteringsskäl, inte på grund av bristande resultat. Det finns därför ett etablerat kunskapsunderlag i kommunen att bygga vidare på.

Mot bakgrund av detta yrkar Liberalerna att Individ- och familjenämnden beslutar:

1. Att uppdra åt förvaltningen att införa insatsen Extravuxen i samarbete med Maskrosbarn.
2. Att teckna ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Maskrosbarn för genomförandet av insatsen.
3. Att förvaltningen tar fram nödvändiga rutiner, organisatorisk placering samt kostnadsberäkning för arvode och omkostnader för extravuxna.
4. Att förvaltningen använder Maskrosbarns implementeringsstöd, inklusive utbildning, material och handledning.
5. Att återsrapportering sker till nämnden efter sex månader från start och därefter årligen.”

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) och Hanna Lundin-Jernberg (L) yrkar att ärendet går till förvaltningen för beredning.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Individ- och familjenämnden uppdrar till stöd- och omsorgsförvaltningen att bereda ärendet.

Beslutet ska skickas till

Ulrika Gustafsson, kvalitetschef

§ 262

Diariennr: IFN-2025/00014

Övriga frågor

Liv Zetterberg (V) beskriver att flertalet föräldrar har hört av sig till förtroendevalda inom Vänsterpartiet om att de har fått bristfällig information om beslutet om att upphöra med taxi till korttidstillsyn. Oro finns hur det ska lösas och hur det kommer att bli för barnen.

Verksamhetschef Malin Björkman svarar på frågorna och beskriver att hon har fått information om att ansökningar om färdtjänst handläggs inom bruklig tid av kommunen och det bör därmed inte bli fördröjt med beslut på dessa ansökningar.

.

§ 263

Diariernr: IFN-2025/00014

Socialdirektören informerar

Verksamhetschef Malin Björkman informerar om aktuella frågor inom funktionshinderomsorgen.

Kommunikatör Maria Hedin informerar om att stöd-och omsorgsförvaltningen och äldreomsorgsförvaltningen kommer att börja skicka pressmeddelande när det görs anmälan vid Lex-Sarah och Lex-Maria. De förtroendevalda inom nämnderna meddelas i samband med detta om det samma.

Socialdirektör Karolina Lundqvist informerar om sitt föredrag i hållbarhetsutskottet om samarbete för social hållbarhet. Vikten av att samarbeta över förvaltningsgränserna inom Umeå kommun i linje med riktningen i nya socialtjänstlagen.

§ 264

Diariennr: IFN-2025/00013

Anmälan av delegerade beslut/anmälningssärenden individ- och familjenämnden 2025

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut och anmälningssärenden.

Ärendebeskrivning

Redovisning av ärenden beslutade med stöd av nämndens fastställda delegationsordning samt redovisning av anmälningssärenden. Delegerade beslut för perioden 2025-10-01 t o m 2025-10-31 inom lagområdena SoL, LSS, LVU, LVM och övrig lagstiftning anmäls i enlighet med nämndens beslut 2024-01-24.

Anmälningssärenden

IFN-2025/00294	Samlad uppföljning inriktningsmål och program Uppföljning kommunstyrelsens verksamheter jan-aug 2025, Beslut kommunstyrelsen 2025-10-14 § 166 Fördjupade programrapporter T2 2025 Bilaga 4. Uppföljning inriktningsmål och program T2 2025
IFN-2025/00021	Förstärka kontroller vid anställning i Umeå kommun, Beslut personalnämnden 2025-10-14 § 43
IFN-2025/00005	Taxor och avgifter individ- och familjenämnden 2026 Beslut taxa dödsboförvaltning 2026, Beslut Kommunfullmäktige 2025-10-27 § 210

- IFN-2025/00009 Val av ledamöter och avsägelser individ- och familjenämnden
Beslut om avsägelse ersättare Pranav Nair (L) och beslut om fyllnadsval ersättare Jenny-Ann Danell (L), Beslut Kommunfullmäktige 2025-10- 27 § 223
Beslut om avsägelse ersättare Magnus Lindqvist (S), Beslut Kommunfullmäktige 2025-10- 27 § 227
- IFN-2025/00320 Revidering av reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder
Beslut Kommunfullmäktige 2025-10-27 § 205
Reglemente för kommunens styrelser och nämnder
Bilaga 3-Förslag till förändring av reglemente för nämnder och styrelse
- IFN-2025/00089 Dom avseende ej verkställt beslut LSS, Förvaltningsrätten mål 1289-25

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Beredningsansvarig

Rose-Marie Lång Bäckström, nämndsekreterare

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.